

Zastosowanie aplikacji WIKI w przetwarzaniu zespołowym

Anna Jaworska, Piotr Orłowski

WETI

24.04.2009

Agenda

Zastosowanie
aplikacji
WIKI w
przetwarza-
niu
zespoło-
wym

Anna
Jaworska,
Piotr
Orłowski

Wstęp

Technologie

Organizacji
i edycja
informacji

Zastosowania

Zanim
wdrożysz

Wikipatterns

Przykłady
wdrożeń

Podsumowanie

Pytania

Bibliografia

- 1 Wstęp
- 2 Technologie
- 3 Organizacji i edycja informacji
- 4 Zastosowania
- 5 Zanim wdrożysz
- 6 Wikipatterns
- 7 Przykłady wdrożeń
- 8 Podsumowanie
- 9 Pytania
- 10 Bibliografia

Co to znaczy wiki?

Słowo “wiki” w języka hawajskim, oznacza szybko. Określeniem “wiki wiki” określane są w Honolulu autobusy kursujące pomiędzy terminalami lotniska.

Chronologia Wiki

Inspiracje...

- 1978 ZOG
- 1987 HyperCard

Wszystko zaczęło się od Wiki Wiki...

- **1995 WikiWikiWeb, twórca: Ward Cunningham**
- 1998 TWiki
- 1999 PHPWiki
- **2001 Wikipedia, Jimmy Wales**
- 2001 JSPWiki
- 2002 MediaWiki
- 2004 Wikia

Kultura Wikipedii

- Podawaj źródła
- Pisz chronologicznie
- Wszystko dostępne dla wszystkich
- Każdy może zostać użytkownikiem i edytować dokumenty
- Dyskusje nad zmianami

Kultura Wiki

- Można definiować, kto może edytować (np. tylko twój zespół projektowy)
- Format dokumentów jest dowolny
- **Wiki nie musi być w Internecie!!!**
- Sam ustalasz zasady działania Twojej Wiki

Największy problem Wikipedii

Zastosowanie
aplikacji
WIKI w
przetwarza-
niu
zespoło-
wym

Anna
Jaworska,
Piotr
Orłowski

Wstęp

Technologie

Organizacji
i edycja
informacji

Zastosowania

Zanim
wdrożysz

Wikipatterns

Przykłady
wdrożeń

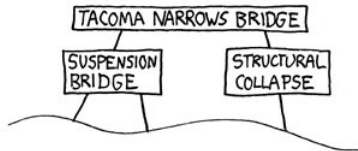
Podsumowanie

Pytania

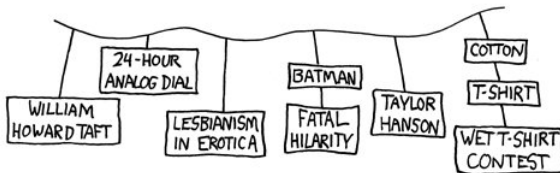
Bibliografia

Największy problem Wikipedii

THE PROBLEM WITH WIKIPEDIA:

[THREE HOURS OF
FASCINATED CLICKING]

Co to jest?

„jest rewolucją biznesową w świecie komputerowym, spowodowaną ruchem w stronę Internetu jako platformy, oraz próbą zrozumienia reguł zwycięstwa na tej platformie. Główną zasadą jest: twórz aplikacje, które lepiej okiełznają Sieć, by więcej ludzi ich używało” - Tim O'Reilly

Cechy

Społeczne

- budowanie społeczności wokół serwisów
- generowanie treści przez użytkowników
- użycie folksonomii
- wykorzystanie kolektywnej inteligencji
- wykorzystanie otwartych licencji

Techniczne

- stosowanie nowych technologii
- udostępnianie interfejsów XML (RSS, Atom)

Wiki over DNS

- napisane w Perl
- wykorzystanie asocjacji DNS (hasło + definicja)

• ...

W czym powstaje Wiki

Zastosowanie
aplikacji
WIKI w
przetwarza-
niu
zespoło-
wym

Anna
Jaworska,
Piotr
Orłowski

Wstęp

Technologie

Organizacji
i edycja
informacji

Zastosowania

Zanim
wdrożysz

Wikipatterns

Przykłady
wdrożeń

Podsumowanie

Pytania

Bibliografia

Wiki społecznościowe

- WikiWikiWeb - stworzony w Perlu
- UbuntuWiki - MoinMoin (Python)

Encyklopedie

- Wikipedia - MediaWiki (PHP + MySQL)

Wiki korporacyjne

- IBM wiki - Confluence (Java)
- wikis.sun.com - Confluence, JSPWiki (Java)

Bazy danych

- MySQL
- PostgreSQL
- Oracle
- SQLite
- BerkeleyDB
- MS SQL Server

Inne

- Pliki tekstowe - DokuWiki
- Systemy kontroli wersji - TWiki, PhpWiki, JSPWiki

Języki programowania

Zastosowanie
aplikacji
WIKI w
przetwarza-
niu
zespoło-
wym

Anna
Jaworska,
Piotr
Orłowski

Wstęp

Technologie

Organizacji
i edycja
informacji

Zastosowania

Zanim
wdrożysz

Wikipatterns

Przykłady
wdrożeń

Podsumowanie

Pytania

Bibliografia

PHP

- DokuWiki
- MediaWiki

Java

- Confluence
- JSPWiki

Python

- MoinMoin

Perl

- TWiki
- Foswiki

C Sharp

- DekiWiki
- FlexWiki

Mniej popularne

- VB .NET - Incentive
- ASP - OpenWikiNG, ASPWiki
- ColdFusion - CanvasWiki
- Ruby - Instiki, Riki
- C, C++ - MicKI, wxWikiServer

Inne

- Javascript - TiddlyWiki
- Basic4PPC - Personal PPC Wiki
- Smalltalk - Pier, WikiDoc
- Lua - Sputnik
- Shell - WikiSH
- Tdbengine - GeboGebo

RSS, Atom

- Raportowanie o aktualizacjach i nowych artykułach na WIKI
- Występują przeważnie w WIKI komercyjnych
- Niektóre Wiki mają wbudowane czytniki RSS/Atom

SVN

- Praktycznie w każdej WIKI
- Przeważnie wizualna prezentacja zmian
- Również inne systemy kontroli wersji (CVS,RCS)

LDAP

- Istotne dla firm - integracja z istniejącą bazą użytkowników
- Występuje przeważnie w WIKI komercyjnych

Przykłady

Zastosowanie
aplikacji
WIKI w
przetwarza-
niu
zespoło-
wym

Anna
Jaworska,
Piotr
Orłowski

Wstęp

Technologie

Organizacji
i edycja
informacji

Zastosowania

Zanim
wdrożysz

Wikipatterns

Przykłady
wdrożeń

Podsumowanie

Pytania

Bibliografia

WYSIWY(m)G

- What You See Is What You **might** Get
- Duże oczekiwania użytkowników - np. kopiowanie z pakietu Office
- Problemy z parsowaniem wyjścia edytora na metajęzyk Wiki

WYSIWYG - TinyMCE

- Najpopularniejszy edytor w JavaScript
- LGPL
- Musi być przystosowywany do konkretnych metajęzyków Wiki
- W większości Wiki po jednokrotnym zintegrowaniu nie aktualizowany

WYMIWYG

- What You Mean Is What You Get
- Wykorzystanie metajęzyków Wiki
- Istnieją parsery do transformacji z jednego metajęzyka Wiki na inny

Przykład metajęzyka:

<u>MediaWiki</u>	<u>DokuWiki</u>	HTML
"bold"	**bold**	bold
<u>[[a link with title]]</u>	<u>[[a link with title]]</u>	<u> title </u>
<u>==Section==</u>	<u>==== Level 1 =====</u>	<u><h1> Text </h1></u>

Edycja w programach zewnętrznych

- Udostępnianie edycji plików z artykułami przez WebDAV
- Edycja artykułów w MS Word
- Duże ułatwienie dla niedoświadczonych użytkowników

Edycja na podstawie szablonów

- Specjalna funkcjonalność tworzenia szablonów
- Przydatne do powtarzających się dokumentów
- Czasami dostępna możliwość modyfikacji szablonów i wszystkich utworzonych na jego podstawie dokumentów

Konwencje nazywania artykułów

- CamelCase - automatyczne tworzenie linków; nie zawsze akceptowane przez użytkowników
- Nazwy unikalne dla całej Wiki - nie zawsze wygodne
- Dowlone nazwy powtarzalne powiązane z lokalizacją artykułu
- Permalinki - linki do artykułów nie związane z ich położeniem; przydatne do tworzenia odnośników w innych programach

Luźny zestaw artykułów

- Brak organizacji wiedzy, dobre dla małych projektów

Przestrzenie nazw

- Pomysł pożyczony z języków obiektowych
- Używany w Wikipedii

Działy

- Dobre dla firmy - podział na projekty lub działy w firmie
- Działy mogą skrajnie różnić się wizualnie - jeden hosting, wiele wiki
- Hierarchia artykułów

Tag clouds

- Alternatywna organizacja informacji
- Grupowanie informacji z różnych działów w jeden kontener
- Bardzo intuicyjne

Wikipedia

Zastosowanie
aplikacji
WIKI w
przetwarza-
niu
zespoło-
wym

Anna
Jaworska,
Piotr
Orłowski

Wstęp

Technologie

Organizacji
i edycja
informacji

Zastosowania

Zanim
wdrożysz

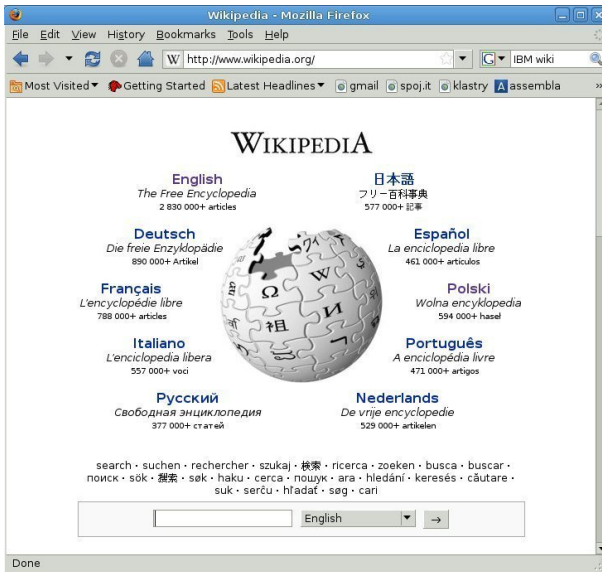
Wikipatterns

Przykłady
wdrożeń

Podsumowanie

Pytania

Bibliografia

Gromadzenie dokumentacji

Zastosowanie
aplikacji
WIKI w
przetwarza-
niu
zespoło-
wym

Anna
Jaworska,
Piotr
Orłowski

Wstęp

Technologie

Organizacji
i edycja
informacji

Zastosowania

Zanim
wdrożysz

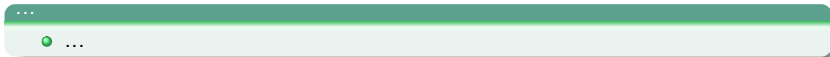
Wikipatterns

Przykłady
wdrożeń

Podsumowanie

Pytania

Bibliografia

Gromadzenie wiedzy w firmie

Zastosowanie
aplikacji
WIKI w
przetwarza-
niu
zespoło-
wym

Anna
Jaworska,
Piotr
Orłowski

Wstęp

Technologie

Organizacji
i edycji
informacji

Zastosowania

Zanim
wdrożysz

Wikipatterns

Przykłady
wdrożeń

Podsumowanie

Pytania

Bibliografia

File Edit View History Bookmarks Tools Help

https://www.ibm.com/developerworks/wikis/dashboard.action

Most Visited Getting Started Latest Headlines @gmail @spojit @klasty @assembla @macierze @ibth

IBM Country/region (select) Terms of use All of dW Search

Home Products Services & solutions Support & downloads My account developerWorks Log In

Overview Spaces Forums Blogs Podcasts Wikis Exchange

Dashboard

Welcome to developerWorks Wikis

developerWorks wikis make it easy for you and your peers to share information on topics of interest to developers. We encourage you to share your knowledge and expertise to help make the wikis a valuable resource for the entire developerWorks community.

Where do I start?

developerWorks wikis are organized into spaces. Select one of the spaces below to get started.

Spaces:

- About WebSphere product information (about-usinfo)
- AIIX (WebSphere)
- Bobby Woolf: WebSphere SOA and J2EE in Practice (woolf)
- Business Partner Technical Advisory Council Wiki (bptechcouncil)
- Cell R4 Brazil (cell)
- Cell Broadband Engine training resources (cellbetrain)
- clearcase_remote_client (ccc)
- Client Care Update Portal wiki (cup)
- Cluster setup using OEMU and VDE (oemufvas)
- Common Base Event Best Practices (CBSEbestpractice)
- Configuration Management (cm)

Related links

- ISV resources
- alphaWorks (emerging technologies)
- IBM Academic Initiative
- IBM Virtual Innovation Center (Bus. Partners)
- IBM Redbooks
- IBM Press books
- IBM communities

Recently Updated

- DB2 pureXML Case Studies (DB2 XML) by mathiasnicola (9 hours ago)
- VIOS Monitoring (ADX) by naggar (16 hours ago)
- Introduction to AIIX (ADX) by naggar (22 hours ago)
- InfoSphere Warehouse 9.5.2 Bootcamp (Information Management) by angela-carlson (18 Apr)
- Bootcamps and Education (Information Management) by angela-carlson (18 Apr)
- DB2 Bootcamp (Information Management) by angela-carlson (18 Apr)
- Release notes (WebSphere eXtreme Scale V6.1 User Guide) by jacobchold (17 Apr)
- Suggest new articles (Tivoli Storage Manager) by cgd-hur (17 Apr)
- How does deduplication affect the use of copy storage pools... (Tivoli Storage Manager) by cgd-hur (17 Apr)
- Data deduplication (Tivoli Storage Manager) by cgd-hur (17 Apr)

Favourite Pages

There are currently no pages on your favourites list. You can add pages to this list by clicking ☆ on the top right of the page you're viewing.

Done www.ibm.com

Ograniczenie liczby email

Zastosowanie
aplikacji
WIKI w
przetwarza-
niu
zespoło-
wym

Anna
Jaworska,
Piotr
Orłowski

Wstęp

Technologie

Organizacji
i edycja
informacji

Zastosowania

Zanim
wdrożysz

Wikipatterns

Przykłady
wdrożeń

Podsumowanie

Pytania

Bibliografia

Wolne oprogramowanie

- GPL v1, v2, v3...
- LGPL
- BSD Licence
- Apache Licence
- CPL

Inne

- produkty w pełni komeryjne
- ...

Sposoby instalacji

Zastosowanie
aplikacji
WIKI w
przetwarza-
niu
zespoło-
wym

Anna
Jaworska,
Piotr
Orłowski

Wstęp

Technologie

Organizacji
i edycja
informacji

Zastosowania

**Zanim
wdrożysz**

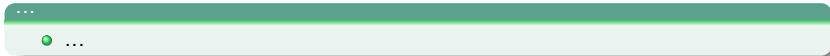
Wikipatterns

Przykłady
wdrożeń

Podsumowanie

Pytania

Bibliografia

Zastosowanie
aplikacji
WIKI w
przetwarza-
niu
zespoło-
wym

Anna
Jaworska,
Piotr
Orłowski

Wstęp

Technologie

Organizacji
i edycja
informacji

Zastosowania

**Zanim
wdrożysz**

Wikipatterns

Przykłady
wdrożeń

Podsumowanie

Pytania

Bibliografia

Na co warto zwrócić uwagę:

- Czy dana Wiki obsługuje utf8?
- Czy posiada wszystkie wymagane wersje językowe?
- Czy baza danych i SVN danej Wiki też obsługuje utf8?

Wsparcie techniczne

Zastosowanie
aplikacji
WIKI w
przetwarza-
niu
zespoło-
wym

Anna
Jaworska,
Piotr
Orłowski

Wstęp

Technologie

Organizacji
i edycja
informacji

Zastosowania

Zanim
wdrożysz

Wikipatterns

Przykłady
wdrożeń

Podsumowanie

Pytania

Bibliografia

Dla użytkowników indywidualnych

- Zwróć uwagę na istnienie forum, grupy dyskusyjnej, możliwość raportowania błędów
- Nie wydawaj pieniędzy na nadmiarowe wsparcie komercyjne

Dla małych grup komercyjnych

- Mała firma lub dział/grupa robocza w dużej firmie
- Rozważ wybór Wiki w technologii, którą potrafisz sam wspierać
- Rozważ Wiki, którą możesz powiększyć, gdy znajdą się chętni z innych działów
- Nie kupuj wsparcia na zapas, zbadaj czy na pewno jest Ci potrzebne

Dla dużych organizacji i firm

- Wybierz dojrzałą Wiki w technologii, z którą firma ma największe doświadczenie
- Wybierz Wiki wymagającą minimalnej pracy przy wdrażaniu (LDAP, baza danych, której serwer już masz...)
- Korzystaj ze wsparcia, w końcu za nie płacisz

Problemy dla firmy

Zastosowanie
aplikacji
WIKI w
przetwarza-
niu
zespoło-
wym

Anna
Jaworska,
Piotr
Orłowski

Wstęp

Technologie

Organizacji
i edycja
informacji

Zastosowania

Zanim
wdrożysz

Wikipatterns

Przykłady
wdrożeń

Podsumowanie

Pytania

Bibliografia

Zmiana polityki organizacji

- Udostępniaj dane o działaniach innym komórkom w organizacji, nigdy nie wiesz co może przydać się innym
- Działajcie razem - wzajemnie edukujcie się na temat swoich przedsięwzięć
- Jeśli coś nie jest tajne, każdy powinien mieć prawo się z tym zapoznać
- Nie wyrzucaj informacji razem z pracownikiem

Zmiana sposobu obiegu dokumentów

- Zapomnij o załącznikach w e-mailach i uzyskiwanych dzięki nim tysiącom wersji jednego dokumentu
- Twórz plan spotkania wspólnie z jego uczestnikami

Problem własności informacji

- Nie tylko eksperci mają wiedzę
- Pozwól innym zainteresowanym modyfikować swój wpis na Wiki - zmiany można cofać i dyskutować
- Jeśli ktoś znajdzie błąd w Twoim dokumencie sam może go naprawić

Change summary - nadzór pracy

Pluginy

Wikipatterns - co to jest?

Zastosowanie
aplikacji
WIKI w
przetwarza-
niu
zespoło-
wym

Anna
Jaworska,
Piotr
Orłowski

Wstęp

Technologie

Organizacji
i edycja
informacji

Zastosowania

Zanim
wdrożysz

Wikipatterns

Przykłady
wdrożeń

Podsumowanie

Pytania

Bibliografia

Role ludzie w środowisku Wiki

Zastosowanie
aplikacji
WIKI w
przetwarza-
niu
zespoło-
wym

Anna
Jaworska,
Piotr
Orłowski

Wstęp

Technologie

Organizacji
i edycja
informacji

Zastosowania

Zanim
wdrożysz

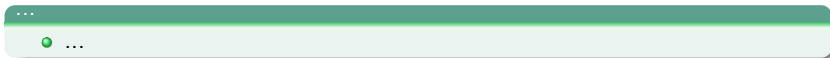
Wikipatterns

Przykłady
wdrożeń

Podsumowanie

Pytania

Bibliografia

Jak przekonać ludzi do Wiki

Zastosowanie
aplikacji
WIKI w
przetwarza-
niu
zespoło-
wym

Anna
Jaworska,
Piotr
Orłowski

Wstęp

Technologie

Organizacji
i edycja
informacji

Zastosowania

Zanim
wdrożysz

Wikipatterns

Przykłady
wdrożeń

Podsumowanie

Pytania

Bibliografia

Typowe metody

- Nie mówić, że nowe oprogramowanie jest Wiki...
- Przekonać kierownictwo do zalet Wiki
- Zachęcić ludzi do publikowania na Wiki
- Wytłumaczyć kierownictwu, że publikowanie na Wiki to też praca

Zastosowanie
aplikacji
WIKI w
przetwarza-
niu
zespoło-
wym

Anna
Jaworska,
Piotr
Orłowski

Wstęp

Technologie

Organizacji
i edycja
informacji

Zastosowania

Zanim
wdrożysz

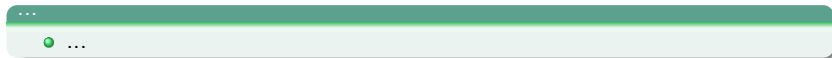
Wikipatterns

Przykłady
wdrożeń

Podsumowanie

Pytania

Bibliografia

Firma nieinformatyczna

Zastosowanie
aplikacji
WIKI w
przetwarza-
niu
zespoło-
wym

Anna
Jaworska,
Piotr
Orłowski

Wstęp

Technologie

Organizacji
i edycja
informacji

Zastosowania

Zanim
wdrożysz

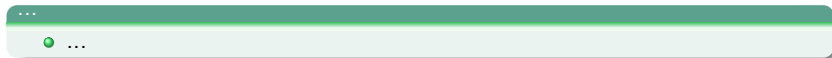
Wikipatterns

Przykłady
wdrożeń

Podsumowanie

Pytania

Bibliografia

Zastosowanie
aplikacji
WIKI w
przetwarza-
niu
zespoło-
wym

Anna
Jaworska,
Piotr
Orłowski

Wstęp

Technologie

Organizacji
i edycja
informacji

Zastosowania

Zanim
wdrożysz

Wikipatterns

Przykłady
wdrożeń

Podsumowanie

Pytania

Bibliografia

Podsumowanie

Zastosowanie
aplikacji
WIKI w
przetwarza-
niu
zespoło-
wym

Anna
Jaworska,
Piotr
Orłowski

Wstęp

Technologie

Organizacji
i edycja
informacji

Zastosowania

Zanim
wdrożysz

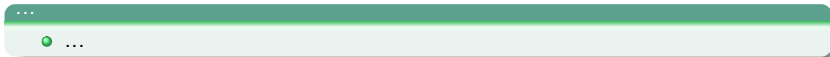
Wikipatterns

Przykłady
wdrożeń

Podsumowanie

Pytania

Bibliografia

Zastosowanie
aplikacji
WIKI w
przetwarza-
niu
zespoło-
wym

Anna
Jaworska,
Piotr
Orłowski

Wstęp

Technologie

Organizacji
i edycja
informacji

Zastosowania

Zanim
wdrożysz

Wikipatterns

Przykłady
wdrożeń

Podsumowanie

Pytania

Bibliografia

Pytania?

Historia wiki

- <http://www.oreillynet.com/pub/a/oreilly/tim/news/2005/09/30/what-is-web-20.html>
- http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_wikis

Porównanie wiki

- <http://www.wikimatrix.org>
- http://en.wikipedia.org/wiki/Comparison_of_wiki_software